

Anna Komperda

anna.komperda@pwr.edu.pl

Barbara Urbańczyk

barbara.urbanczyk@pwr.edu.pl

Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej

Politechnika Wroclawska

Platforma informacyjna CAS SciFinder w Krajowym Konsorcjum Chemical Abstracts

Streszczenie: w artykule podsumowano wieloletnie doświadczenie Biblioteki Głównej Politechniki Wrocławskiej (od 1 stycznia 2014 r. Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej) w organizowaniu dostępu do bazy Chemical Abstracts (CA). Scharakteryzowano zadania związane z organizowaniem i kierowaniem konsorcjum. Przedstawiono ewolucję bazy Chemical Abstracts, od wersji papierowej do nowoczesnej, wielofunkcyjnej platformy SciFinder i wykazano jej znaczenie dla polskiego środowiska naukowego jako kluczowego i uniwersalnego źródła informacji z zakresu szeroko pojętej chemii i nauk pokrewnych. Podkreślono także znaczenie współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie pozyskiwania dofinansowania, niezwykle istotnego elementu dla całego przedsięwzięcia. Omówiono także model finansowy oraz procedurę zakupu. Jako uzupełnienie treści artykułu zaprezentowano przekrojowy materiał statystyczny dotyczący samej bazy, jej wykorzystania oraz instytucji uczestniczących w konsorcjum, a także rozkładu kosztów na przestrzeni lat.

Słowa kluczowe: CAS SciFinder, Chemical Abstracts, Krajowe Konsorcjum Chemical Abstracts, Politechnika Wroclawska, Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej

Wstęp

Bibliograficzne bazy danych były udostępniane na świecie w sposób zautomatyzowany już w latach 60. XX w. Szybko stały się podstawowymi źródłami informacji dla środowiska nauki i jednym z najważniejszych elementów warsztatu każdego naukowca. O ich znaczeniu we współczesnej komunikacji naukowej nie trzeba dzisiaj nikogo przekonywać. Wykorzystanie baz gwałtownie rosło wraz z rozwojem oprogramowania i możliwością ich udostępniania w internecie. W Polsce dopiero w latach 90. XX w. dokonał się przełom w dziedzinie wykorzystania elektronicznych źródeł informacji. Systematyczna komputeryzacja bibliotek i dotacje Komitetu Badań Naukowych (KBN) umożliwiły zakup pierwszych bibliograficznych baz na CD-ROM-ach, dając bibliotekom uczelnianym możliwość lepszego i efektywniejszego wspierania badań naukowych i procesów kształcenia. Szansę na rozwój swoich usług biblioteki dostrzegły w działaniu grupowym poprzez zrzeszanie się w konsorcja i organizowanie wspólnego sieciowego dostępu do cennych zasobów informacyjnych. Takie inicjatywy dawały ponadto możliwość skutecznego zabiegania o środki finansowe, lepsze ich wykorzystanie, korzystne negocjowanie cen i warunków zakupu oraz redukcja kosztów jednostkowych.

W Polsce partnerska współpraca bibliotek w ramach konsorcjów rozpoczęła się na początku lat 90. ubiegłego wieku. Zainicjowały ją biblioteki naukowe na etapie wspólnego wdrażania zintegrowanych systemów bibliotecznych, tworzenia katalogów centralnych, a pod koniec lat 90. XX w. organizacji dostępu do abstraktowych baz danych i e-czasopism renomowanych wydawców. Utworzone w 2000 r. Konsorcjum Chemical Abstracts umożliwiło krajowym instytucjom naukowym sieciowe korzystanie z bazy *Chemical Abstracts (CA)*, zainstalowanej na serwerze bibliotecznym Politechniki Wrocławskiej¹.

Potencjał naukowy Wydziału Chemicznego Politechniki Wrocławskiej

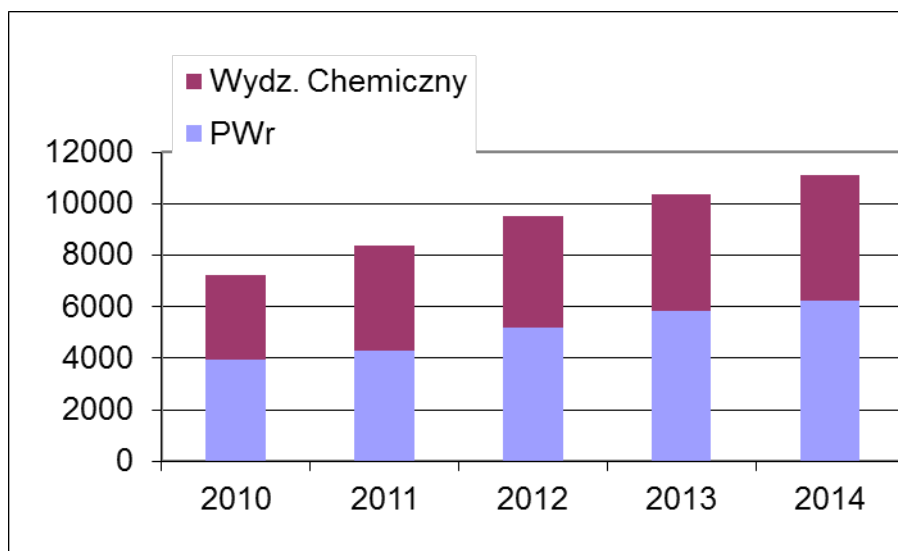
Inicjatywa organizacji dostępu do największej bazy literatury chemicznej nie była przypadkowa, biorąc pod uwagę potencjał Politechniki Wrocławskiej (PWr) w tej dziedzinie. W uczelnianej bazie DOrobku NAukowego (DONA) jest zarejestrowanych ok. 11 tys. publikacji z zakresu szeroko rozumianej chemii i prawie 3,5 tys. prac niepublikowanych – raportów, zgłoszeń patentowych i prac doktorskich². Na Wydziale Chemicznym PWr każdego roku jest rejestrowanych ok. 350 artykułów, w większości opublikowanych w renomowanych światowych czasopismach ze wskaźnikiem *Impact Factor (IF)*. W rankingu najlepszych prac uczelni stanowią one zdecydowaną większość. Sumaryczny IF tych prac stanowi prawie połowę sumarycznego IF całej Uczelni. W 2014 r. wynosił on 1658.994 dla PWr i 756.831 (45,6%) dla Wydziału Chemicznego. Przykładem jest artykuł z czasopisma *Chemical Society Reviews* z 2014 r. mającego IF=30.425, co należy uznać za czołówkę literatury światowej. Spośród innych prac, obok monografii i ich rozdziałów, referatów konferencyjnych o zasięgu międzynarodowym, warto zwrócić uwagę na prawie 700 patentów, w rejestrowaniu których Wydział Chemiczny jest niekwestionowanym liderem w uczelni, a Politechnika Wroclawska ma największy dorobek w tym zakresie spośród wszystkich uczelni w kraju.

Publikacje z zakresu chemii są także licznie cytowane. W corocznie przygotowywanej analizie cytowań prac naukowych pracowników Politechniki Wrocławskiej, wykonywanej na podstawie *Web of Science Core Collection*³, cytowania publikacji pracowników Wydziału Chemicznego stanowią prawie połowę wszystkich cytowań uczelni (wykr. 1).

¹ PIOTROWICZ, G. Konsorcja bibliotek uczelnianych – wczoraj, dziś, jutro. *Biuletyn EBIB* [on-line] 2002, nr 7 [dostęp 24.10.2015]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://www.ebib.pl/2002/36/piotrowicz.php>.

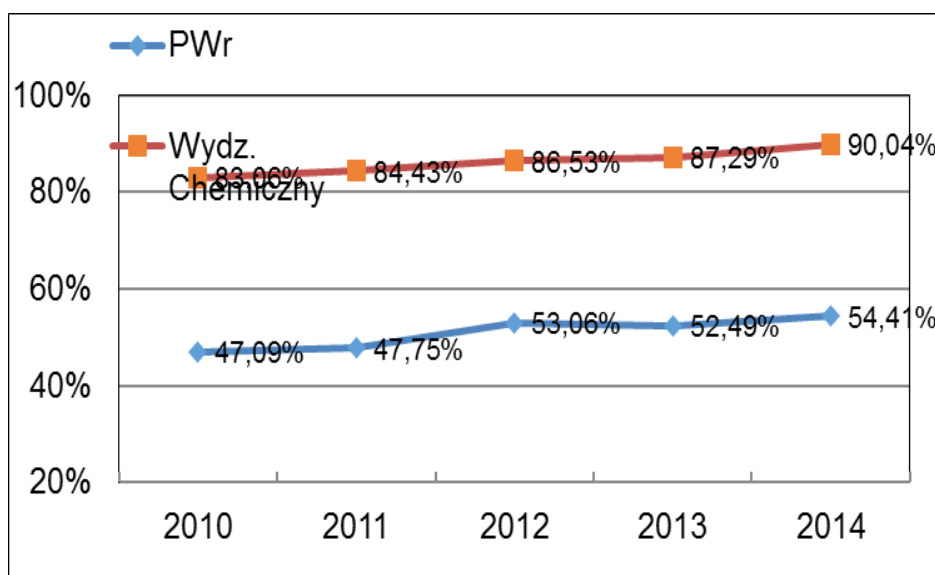
² Dane z dn. 30.10.2015 r.

³ Wydawnictwo uczelniane „Analiza cytowań prac naukowych pracowników Politechniki Wrocławskiej” jest cyklicznym raportem zawierającym dane o cytowaniach prac uczelni w danym roku.

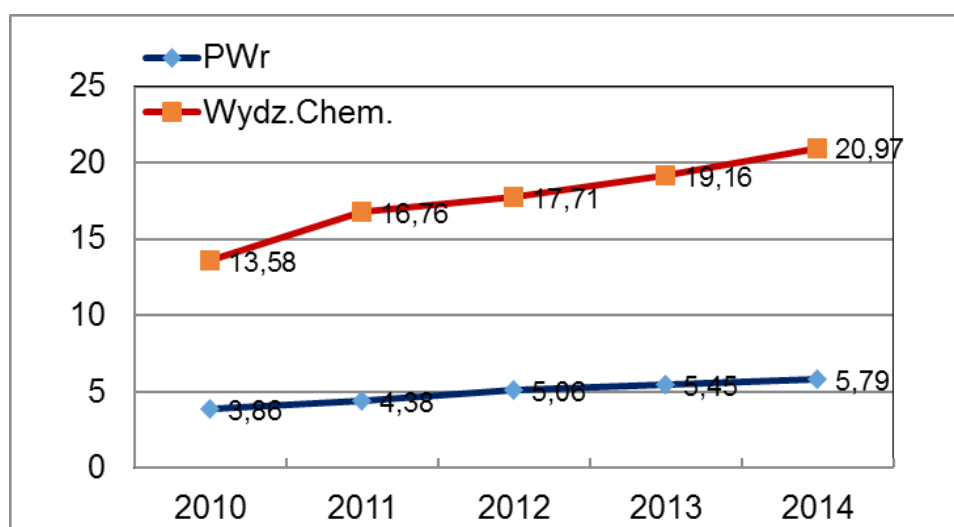

Wykr. 1. Cytowania publikacji pracowników Wydziału Chemicznego na tle cytowań publikacji pracowników PWr w latach 2010–2014.
 Źródło: opracowanie własne.

W latach 2010–2014, procent cytowanych pracowników Wydziału Chemicznego (wykr. 2) waha się w granicach 83–90% i znacząco przewyższa średnią całej uczelni (47–54%). Również liczba cytowań przypadająca na jednego pracownika wydziału (13,5–21%) jest zdecydowanie wyższa od liczby cytowań (wykr. 3) na jednego pracownika uczelni (3,8–5,8).

Wykr. 2. Zestawienie procentowe cytowań pracowników Wydziału Chemicznego i PWr w latach 2010-2014.
 Źródło: opracowanie własne.

Wykr. 3. Liczba cytowań przypadająca na jednego pracownika na Wydziale Chemicznym i na PWr w latach 2010–2014.
Źródło: opracowanie własne.

Od środowiskowego systemu obsługi informacyjnej do ogólnopolskiego konsorcjum

Inicjatywa stworzenia konsorcjum wychodziła naprzeciw potrzebie sformalizowanej współpracy bibliotek w zakresie organizowania optymalnego dostępu do elektronicznych źródeł informacji. Realizując ten projekt biblioteka wykorzystwała wieloletnie doświadczenie w zakresie obsługi informacyjnej różnych grup użytkowników reprezentujących zarówno środowisko naukowe, studenckie, jak i przemysłowe. Należy wymienić tu, zapoczątkowany w latach 70. XX w., ogólnokrajowy system SDI – Selektywnej Dystrybucji Informacji, który opierał się na wyszukiwaniu literatury z baz danych zapisanych na taśmach magnetycznych. Kolejnym, ważnym przedsięwzięciem było nowatorskie wykorzystywanie już w latach 80. XX w. informacyjnych systemów on-line, a także uruchomienie w 1993 r. pierwszego systemu udostępniającego bazy na CD-ROM-ach w sieci uczelnianej Pwr.

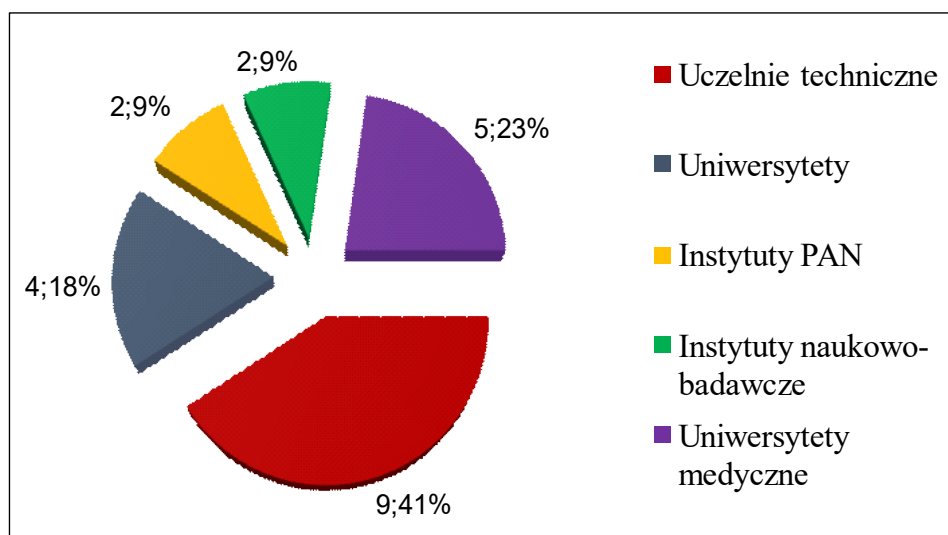
W 1999 r. Biblioteka Politechniki Wrocławskiej zorganizowała Środowiskowy System Udostępniania Baz Danych (ŚSUBD), wykorzystujący nowoczesną, w ówczesnym czasie, technologię sieciowego dostępu do informacji na CD-ROM-ach⁴. System ten działał na mocy porozumienia o współfinansowaniu pomiędzy pięcioma wrocławskimi uczelniami (Akademią Medyczną, Ekonomiczną, Rolniczą, Uniwersytetem oraz Politechniką Wrocławską) i dawał możliwość korzystania z następujących baz: *Chemical Abstracts*, *Science Citation Index*, *Inspec* oraz *Current Contents*. Sprawną i szybką obsługę instytucji – użytkowników ŚSUBD – zapewniała Wroclawska Akademicka Sieć Komputerowa (WASK), pełniąca równocześnie rolę sieci metropolitalnej (MAN), specjalistyczny serwer posadowiony

⁴ TALARCZYK-MALCHER, Ł. Sieciowe wykorzystanie baz danych na CD-ROM na Politechnice Wrocławskiej w środowisku naukowym Wrocławia. *Praktyka i Teoria Informacji Naukowo-Technicznej* 1999, 7 (4), s. 18–20. ISSN 1230-5529.

w Bibliotece Politechniki Wrocławskiej, wielofunkcyjny system sieciowy *IRIS CD-Ware* angielskiej firmy Info Technology Supply, a także niezwykle ważne wsparcie zespołu informatyków zatrudnionych w bibliotece. O sukcesie całego przedsięwzięcia przesądziło w dużej mierze 70% dofinansowanie z KBN oraz Polskiej Fundacji Upowszechniania Nauki (PFUN). Te bogate doświadczenia stały się podstawą do utworzenia Ogólnopolskiego Konsorcjum Chemical Abstracts – unikalnego w skali kraju przedsięwzięcia realizowanego do chwili obecnej.

Konsorcjum Chemical Abstracts – fakty i liczby

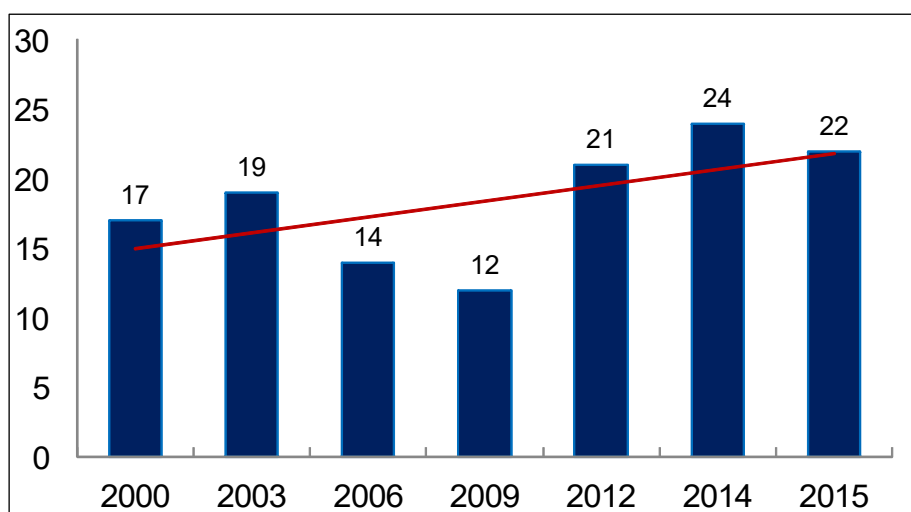
Konsorcjum Chemical Abstracts powstało z inicjatywy Biblioteki Politechniki Wrocławskiej w 2000 r. W jego skład weszło wtedy 17 instytucji⁵ – głównie uczelni wyższych, a także Polska Akademia Nauk. Obecnie, w 2015 r., są to 22 instytucje – politechniki, uniwersytety, instytuty PAN-u, instytuty naukowo-badawcze oraz uniwersytety medyczne (wykr. 4).

Wykr. 4. Instytucje uczestniczące w 2015 r. w konsorcjum według rodzaju.
Źródło: opracowanie własne.

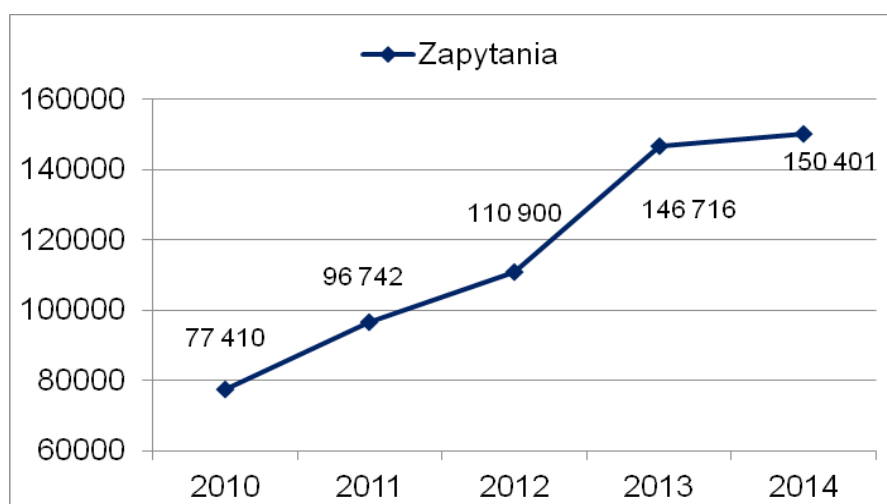
Na przestrzeni wszystkich lat z opisywanej formy dostępu do informacji chemicznej korzystały w sumie 34 instytucje. Najkrótszy, bo dwuletni staż, ma Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach (IUNG). W 2016 r. swoje zainteresowanie przystąpieniem do konsorcjum wyraził Instytut Farmaceutyczny w Warszawie. Wykres 5 przedstawia liczbę instytucji uczestniczących w konsorcjum w wybranych latach z przedziału 2000–2015. Liczba ta ulegała zmianie z roku na rok ze względu na rezygnacje i przystępowanie nowych członków.

⁵ Dane pochodzą z rocznych raportów dotyczących działalności systemu biblioteczno-informacyjnego PWr.

Wykr. 5. Liczba instytucji uczestniczących w konsorcjum w latach 2000–2015
Źródło: opracowanie własne.

Z powodu wysokiej ceny bazy podyktowanej przez wydawcę *Chemical Abstracts Service* (CAS) – Oddział *American Chemical Society* (ACS)⁶, niezwykle ważne było dofinansowanie przekazane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (wcześniej udzielane przez Komitetu Badań Naukowych). Wynosiło ono w 2000 r. 70%, w latach 2001–2008 ok. 50%, a od 2011 r. wzrosło do korzystnego poziomu 80%. Do 2008 r. istniała możliwość dodatkowego otrzymywania wersji drukowanej CA, po preferencyjnej cenie. Z tej możliwości korzystało 11 instytucji, aż do zaprzestania wydawania tej wersji, zgodnie ze światowymi trendami.

Wykr. 6. Wykorzystanie bazy CAS SciFinder na uczelniach technicznych w latach 2010–2014 (wg statystyk CAS). Źródło: opracowanie własne.

⁶ CAS. *A division of the American Chemical Society* [on-line] [dostęp 23.10.2015]. Dostępny w: <http://www.cas.org/>.

Biblioteka Główna PWr w roli lidera konsorcjum

Biblioteka Główna Politechniki Wrocławskiej, a od 2014 r. Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej⁷, jest od 16 lat koordynatorem Krajowego Konsorcjum CA. W ramach jego działalności realizowany jest dostęp do jednego z najcenniejszych źródeł informacji bibliograficznej z zakresu szeroko pojętej chemii i nauk pokrewnych, o uniwersalnym charakterze. Udostępnianie sieciowe bazy na dyskach optycznych (12 dysków w roku) związane było z odpowiednim zabezpieczeniem technicznym. Zawartość dysku przeladowywana była każdorazowo na serwer biblioteczny i dystrybuowana poprzez sieci rozległe POL-34 i NASK. W ramach każdej instytucji, z bazy mogło korzystać równocześnie czterech użytkowników, co niestety nie do końca zapewniało komfortowy dostęp. Kontrola adresu IP komputerów oraz identyfikator instytucji przydzielony przez administratora systemu gwarantowały bezpieczne połączenia internetowe. Rolę narzędzia programowego, zarządzającego i monitorującego bazę CA, przez wiele lat pełnił wielofunkcyjny system *IRIS CD Ware* oraz jego późniejsze wersje: *IRIS CD Web Ware* (2001) i *OneLog IRIS X7* (2005)⁸. W 2009 r. wersję sieciową bazy CA CD zastąpił dostęp on-line do platformy informacyjnej *CAS SciFinder*⁹, która w ramach rocznej prenumeraty zapewnia zintegrowany dostęp do baz danych tworzonych i udostępnianych przez CAS (*CA Plus*, *CAS Registry*, *CAS React*, *ChemCats*, *ChemList*, *Marpac*, *Medline*).

Platforma *SciFinder* daje naukowcom i studentom nowoczesne narzędzie wspierające ich badania naukowe, o bardzo dużym zakresie czasowym, z codzienną aktualizacją. W porównaniu z poprzednią wersją na CD – nowa platforma ma większe możliwości optymalnego wyszukiwania i wykorzystania informacji, m.in. równoczesne przeszukiwanie całej zawartości bazy, inteligentną analizę treści oraz nowoczesny interfejs. Możliwy jest wybór trzech graficznych edytorów struktur związków chemicznych, substancji i schematów reakcji, wyszukiwanie informacji wg struktur graficznych oraz dostęp do pełnych tekstów materiałów źródłowych. Stale wprowadzane są nowe funkcjonalności optymalizujące korzystanie z serwisu. Jednym z ostatnich jest *PatentPak*¹⁰ – interaktywna przeglądarka patentów, umożliwiająca, dzięki nawigacji i bezpośrednim linkom, szybkie dotarcie do opisów substancji chemicznych zawartych w treści.

Kluczowe znaczenie dla konsorcjum, od chwili jego powstania, miało dofinansowanie. Na początku działalności, zgodnie z przepisami finansowymi obowiązującymi do 2004 r., Wrocławskie Centrum Sieciowo-Superkomputerowe (WCSS)¹¹, jako pośrednik, otrzymywało w ramach SPUB środki finansowe, a biblioteka zajmowała się jedynie eksploatacją.

⁷ CWINT. Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej Politechniki Wrocławskiej [on-line] [dostęp 23.10.2015]. Dostępny w: <http://centrum.pwr.edu.pl/>.

⁸ PIOTROWICZ, G., SZARSKI, H., KOŁCIO, D. Dostęp online do bazy danych Chemical Abstracts (CA) w ramach Krajowego Konsorcjum CA. W: *INFOBAZY 2002 – Bazy danych dla nauki. Materiały z II krajowej konferencji naukowej, Gdańsk-Sobieszewo, 24–26 czerwca*. Gdańsk: Centrum Informatyczne TASK, 2002, s. 101–108. ISBN 83-908112-1-9.

⁹ *CAS SciFinder* [on-line] [dostęp 23.10.2015]. Dostępny w: <https://www.cas.org/products/scifinder>.

¹⁰ *PatentPak* [on-line] [dostęp 23.10.2015]. Dostępny w: <http://www.cas.org/products/scifinder/patentpak/index>.

¹¹ WCSS [on-line] [dostęp 23.10.2015]. Dostępny w: <http://www.wcss.wroc.pl/>.

W latach późniejszych, biblioteka już samodzielnie występowała o dotację przedmiotową przyznawaną w ramach „Programu rozwoju i utrzymania infrastruktury informacyjnej i informatycznej nauki oraz jej zasobów w postaci cyfrowej”. Obecnie Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej pozyskuje środki finansowe w ramach dotacji na „Działalność związaną z utrzymaniem i poszerzeniem Wirtualnej Biblioteki Nauki”. Jako pomysłodawca, założyciel i lider realizuje na różnych poziomach cały szereg zadań, zapewniających funkcjonowanie całego projektu. Do najważniejszych z nich należą:

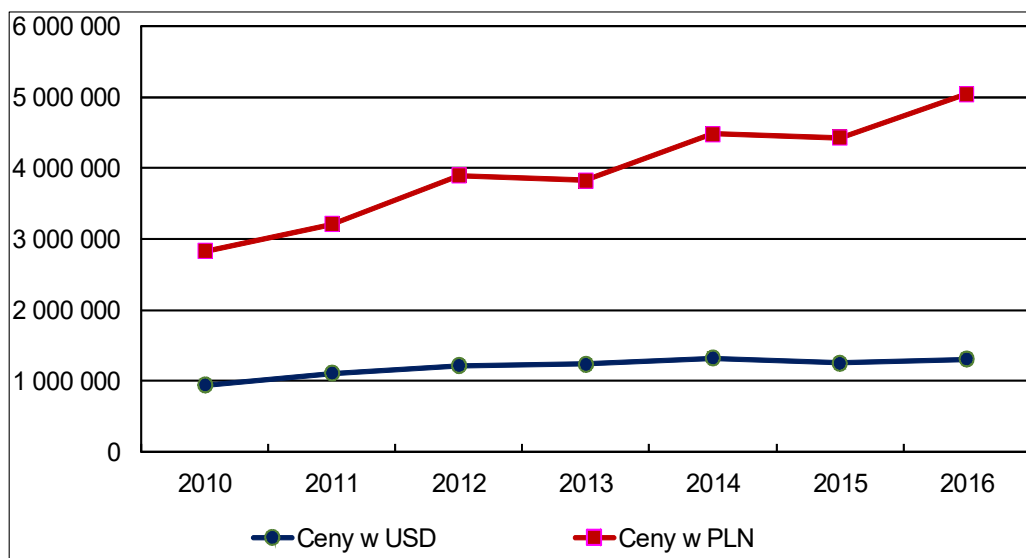
- negocjacje z przedstawicielem wydawcy *Chemical Abstracts Service*, pozyskiwanie niezbędnych do procedury przetargowej dokumentów oraz ich tłumaczenie,
- obsługa księgową całego zadania, w tym także kalkulacja ogólna i indywidualna, monitorowanie wpłat członków konsorcjum – części finansowanej przez instytucje,
- przygotowywanie faktur i rozliczanie całości zadania w danym roku,
- stałe kontakty z przedstawicielami instytucji uczestniczących w konsorcjum (konsultacje, szkolenia, opracowywanie statystyk, pośredniczenie w korespondencji z wydawcą, dostarczanie niezbędnych dokumentów),
- przygotowywanie projektu umowy zawieranej formalnie między PWr – koordynatorem, a poszczególnymi instytucjami uczestniczącymi; współpraca w tym zakresie z Biurem Obsługi Umów PWr, radcą prawnym, kwestorem, a także Działem Finansowym oraz Działem Własności Intelktualnej i Informacji Patentowej,
- ścisła współpraca z Biurem Zamówień Publicznych podczas trwania postępowania przetargowego oraz przygotowywanie dokumentacji w języku angielskim.

Finansowanie dostępu do platformy CAS SciFinder

Jednym z najważniejszych zadań Politechniki Wrocławskiej jako lidera konsorcjum, przesądającym o powodzeniu całego projektu, jest wnioskowanie o dofinansowanie oraz rozliczanie wykorzystanych środków. Zakup licencji dotowany jest w 80% przez MNiSW, na podstawie wniosku składanego przez PWr. Na mocy ministerialnej decyzji przyznawana jest dotacja z przeznaczeniem na realizację rocznego dostępu on-line do platformy CAS *SciFinder*. Pozostałą część kosztów w wysokości 20% pokrywają członkowie konsorcjum. Politechnika Wroclawska dokonuje zapłaty wydawcy bazy, na którą składa się dotacja MNiSW oraz część kwoty pokrywana przez instytucje uczestniczące w konsorcjum. Choć zarówno dotacja, jak i wpłaty instytucji realizowane są w złotych, opłata za licencję, przelewana wydawcy, dokonywana jest w dolarach amerykańskich. Może to generować dodatkowe koszty wynikające z różnicy kursów walut między kursem wyliczenia faktury a kursem, według którego została dokonana płatność.

Dużą trudność dla organizatora konsorcjum stanowi fakt, że wniosek do MNiSW przygotowywany jest z rocznym wyprzedzeniem w stosunku do przeprowadzonej procedury zakupu oraz uzyskania wynegocjowanej ceny wydawcy platformy CAS *SciFinder*. W roku 2014 został złożony wniosek na przyznanie środków w roku 2015, przeznaczonych na dofinansowanie licencji w roku 2016. W takiej sytuacji kalkulacja dla potrzeb wniosku oraz kwota dotacji określane są jedynie na podstawie szacowanych wartości: kosztu zakupu bazy, liczby przyszłych członków konsorcjum oraz kursu dolara w stosunku do złotówki. Wszyst-

kie dane rzeczywiste związane z realizacją zadania zawiera dopiero raport końcowy składany do MNiSW, uwzględniający szczegółową strukturę poniesionych kosztów. Na wykresie 7 przedstawiono wzrost cen wydawcy w USD w latach 2010–2016 w stosunku do cen przeliczonych na złotówki. W przypadku roku 2016 zastosowano średni kurs NBP z dnia 30 października 2015 r. (1 USD = 3,87 PLN).

Wykr. 7. Wzrost cen wydawcy CAS SciFinder w USD oraz cen przeliczonych na PLN
Źródło: opracowanie własne.

Należy zaznaczyć, że wzrost cen w PLN jest w znacznym stopniu spowodowany niekorzystnym kursem złotówki względem dolara. Utrzymywanie przez MNiSW stałego dofinansowania na poziomie 80%, niezależnie od kursu dolara, jest niezwykle korzystne w kontekście wysokiej ceny licencji. Przesądza to o dużym zainteresowaniu dostępem on-line do bazy *CAS SciFinder* wśród uczelni oraz instytutów naukowych.

Podsumowanie

Konsorcjum Chemical Abstracts jest szczególną inicjatywą, o bogatej tradycji, usprawniającą komunikację naukową oraz poszerzającą zakres tematyczny Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Podsumowując wieloletnią działalność można podkreślić:

- szesnastoletnie doświadczenie w organizacji konsorcjum pokazuje, że jest to udane przedsięwzięcie służące całemu środowisku chemików w Polsce i wspierające polską chemię, której pozycja w świecie jest wysoka,
- realizowany jest dostęp on-line do najbardziej kompletnego źródła informacji chemicznej o uniwersalnym charakterze,

- platforma CAS SciFinder jest wysoko oceniana przez użytkowników, o czym świadczą rosnące statystyki wykorzystania (wykr. 6) oraz zainteresowanie ze strony nowych instytucji,
- fundamentalne znaczenie ma relatywnie wysokie dofinansowanie MNiSW na poziomie 80%, bez którego, ze względu na wysoką cenę samej bazy, wiele instytucji nie byłoby w stanie pokryć kosztów uczestnictwa.

Wieloletnia działalność konsorcjum wskazuje na możliwość samodzielnego realizowania tak dużego projektu o zasięgu krajowym przez instytucję, jaką jest biblioteka akademicka, co znacząco poszerzyło zakres jej zadań, uzupełniło ofertę usług informacyjnych oraz wpięło się w strategię uczelni w zakresie podwyższania jakości kształcenia i badań naukowych.

Bibliografia:

1. PIOTROWICZ, G. Konsorcja bibliotek uczelnianych – wczoraj, dziś, jutro. *Biuletyn EBIB* [on-line] 2002, nr 7 [dostęp 24.10.2015]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://www.ebib.pl/2002/36/piotrowicz.php>.
2. PIOTROWICZ, G., SZARSKI, H., KOŁCIO, D. Dostęp online do bazy danych Chemical Abstracts (CA) w ramach Krajowego Konsorcjum CA. W: *INFOBAZY 2002 – Bazy danych dla nauki. Materiały z II krajowej konferencji naukowej, Gdańsk-Sobieszewo, 24–26 czerwca*. Gdańsk: Centrum Informatyczne TASK, 2002, s. 101–108. ISBN 83-908112-1-9.
3. TALARCZYK-MALCHER, Ł. Sieciowe wykorzystanie baz danych na CD-ROM na Politechnice Wrocławskiej w środowisku naukowym Wrocławia. *Praktyka i Teoria Informatyki Naukowo-Technicznej* 1999, 7 (4), s. 18–20. ISSN 1230-5529.
4. SZARSKI, H., URBAŃCZYK, B. Ogólnopolskie Konsorcjum Chemical Abstracts – dziewięć lat działalności. W: *INFOBAZY 2008 – Systemy, aplikacje, usługi. Materiały z V krajowej konferencji naukowej, Sopot, 15–17 października 2008*. Gdańsk: Centrum Informatyczne TASK, 2008, s. 248–253. ISBN: 83-908112-6-0.
5. KOMPERDA, A., URBAŃCZYK, B. Biblioteka akademicka w roli lidera konsorcjum na przykładzie Ogólnopolskiego Konsorcjum Chemical Abstracts. W: *Rola biblioteki akademickiej w rozwoju komunikacji naukowej: konferencja naukowa Biblioteki Głównej Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, Szczecin, 11–12 czerwca 2015*. Szczecin: Wydawnictwo Uczelniane Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, 2015, s. 123–129. ISBN: 978-83-7663-196-6.
6. GARRITANO, J. R. Evolution of SciFinder, 2011–2013: New Features, New Content. *Science & Technology Libraries* 2013, r. 32, nr 4, s. 346–371. ISSN: 0194-262X.

Komperda, A., Urbaniec, B. Platforma informacyjna CAS SciFinder w Krajowym Konsorcjum Chemical Abstracts. *Biuletyn EBIB* [on-line] 2015, nr 8 (161), *Zagraniczne bazy danych w polskich bibliotekach - co się opłaca?* [Dostęp 15.12.2015]. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/393>. ISSN 1507-7187.